

ΑΠΑΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ

ΕΓΟΣ Ι.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, 1877 ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ΑΡΙΘ. 112.

Συνδρ. έτησια Αθηνῶν	Δρ. 1.—
» " Επαρχιῶν »	1.20
» " Εξωτερικοῦ »	2.—

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

'Er οὐδὲ Έρμοῦ ἀριθ. 267.

Εἰς οὐδένα, ἐκτὸς τῶν τακτικῶν αὐτῆς ἀνταποκριτῶν σύλλεται ή ἐφημερίς τῷ «Παιδών» ἄνευ προπληρωμῆς.

ΓΕΩΛΟΓΙΑ.

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ ἀνυψωτικῶν εἵτε ἐπανορθωτικῶν αἰτιῶν.

Οπως αἱ διαλυτικαὶ εἴτε κατασρεπτικαὶ αἰτίαι ἀνάγονται κυρίως εἰς τὸ ὅδωρ, οὗτω καὶ αἱ ἀνυψωτικαὶ ἀναφέρονται κατ' ἔξοχὴν εἰς τὸ ἐν τοῖς σπλάγχνοις τῆς γῆς εὑρισκόμενον πῦρ. Τούτου ἔνεκα τὰ ἀποτελέσματα τῶν αἰτιῶν τούτων δυομάζονται πυρογενῆ, ὡς τὰ ἐκ τοῦ ὅδατος ὑδατογενῆ.

Ἡ ὑπαρξίς τοῦ ὑπογείου πυρὸς ἔκδηλοῦται κατὰ τρεῖς διαφόρους τρόπους·

1) Διὰ τῶν λεγομένων Ἡφαίστειων δρέσων, 2) διὰ τῶν σεισμῶν καὶ 3) διὰ τῆς καταρικρόν ἀνυψώσεως διαφόρων μερῶν τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς.

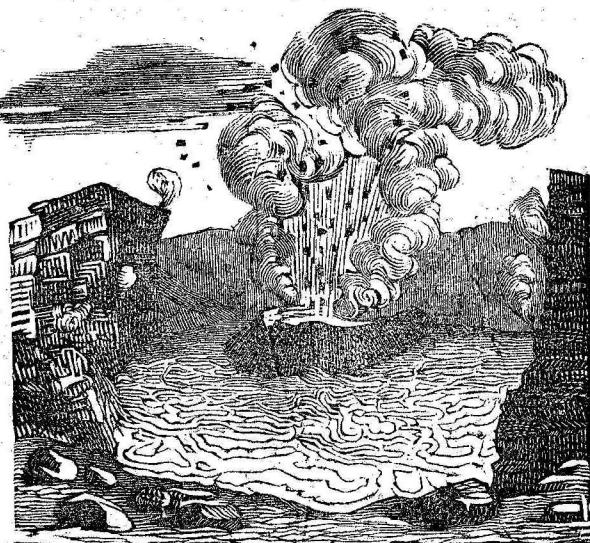
Ἡφαίστεια είναι λόφοι ή ὅρη ἔχοντα σχῆμα κώνου, ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ δόποιού εξέρχεται πῦρ, καπνός, μύδροι διάπυροι, στάκτη, βράχοι καὶ λάβα, εἴτε πέτραι διαλειμέναι.

Οταν τὰ φαινόμενα ταῦτα ἦναι ἀδιάκοπα

τὸ ἥφαιστειον δνομάζεται ἐνεργὸν, ὅταν δὲ παύωσι πρὸς καιρὸν καλεῖται, ἀργὸν, εἴτε ἐσεσμέρον.

Οἱ γεωγράφοι ἀριθμοῦσι μέχρι τοῦδε περὶ τὰ 200 ἐνεργὰ ἥφαιστεια καθ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Γῆς. Τὰ περισσότερα τούτων εὑρίσκονται

κατὰ τὰ δυτικά παράλια τῆς Νοτιούς καὶ Βορ. Ἀμερικῆς πολλὰ ὑπάρχουσι προσέτει εἰς τὰς ύπους τοῦ Ειρηνικοῦ ὥκεανοῦ καὶ εἰς τὴν κεντρικὴν Ασίαν. Εἰς τὴν Εὐρώπην διάρχουσι μόνον τρία, η Αἴτνα καὶ δι Βεζούβιος εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν, καὶ η "Ἐκλα εἰς τὴν νῆσον Ισλανδίαν, εἰς τὸ βόρειον μέρος τῆς Εὐρώπης. Τὸ μέγιστον ἐνεργὸν Ἡφαίστειον είναι εἰς τὰς Σανδουΐκας νήσους.

Ο κρατήρας τοῦ Βεζούβιου.

Ο ἀριθμὸς τῶν ἐσεσμένων είναι πολὺ μεγαλείτερος ἢ τοιοῦτον διάρχει καὶ εἰς τὴν Θήραν, μίαν τῶν Κυκλαδῶν νήσων, ὅπερ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν ἐκρήγνυται καὶ ἀνυψόνει τὸ ἔδαφος τῆς θαλάσσης σχηματίζον νέα νησίδια. Πρό τινων ἐτῶν συνέβη μία τοιαῦτη ἔκρηξις καὶ ἀνύψωσις ὑλῶν, διὰ τῶν δοποίων ἐσχηματίσθη νησίδιον, τὸ δοποῖον πρὸς τε-

μὴν τοῦ βασιλέως Γεωργίου ὀνομάσθη Γεώργιος.

Ἡ δύναμις· τῶν ἡφαιστείων ὄρέων τοῦ νὰ ἐκρίπτουν μεγάλας ποσότητας στερεῶν ὑλῶν εἶναι τρομερά. Εἰς μίαν ἔκρηξιν τῆς Αἴτνης τὰ πέριξ τοῦ κρατήρος μέρη, 150 μιλίων τὴν περιφέρειαν, ἐκαλύψθησαν ὑπὸ στρώματός τυνος ἅμμου καὶ στάκτης 12 περίπου ποδῶν παχέοις! Κατὰ τὸν πρῶτον αἰῶνα μ. Χριστὸν, αἱ πόλεις Ἡράκλειον καὶ Πομπηΐα εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐπάφησαν ὑπὸ τοιοῦτον στρώματος ὑλῆς, ἐκρυφεῖσσος ἐκ τοῦ κρατήρος τοῦ Βεζουΐνου.

Τὸ 1600. δ. φιλόσοφος Κίερχερ (Kiercher), ἔξετάσας ἐπιτοπίως τὸ ἡφαιστείον Αἴτνα ὑπελόγισεν, ὅτι ἡ ὥλη, τὴν δοποίαν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐξέμεσεν, ὅτο τόσον πολλὴ, ὡς ἡδύνατο νὰ σχηματίσῃ ὅγκον εἰκοσάκις μεγαλείτερον αὐτοῦ τοῦ ἡφαιστείου δρους, ὅπερ εἶναι 10,870 ποδῶν ὑψηλὸν καὶ 30 μιλίων τὴν διάμετρον κατὰ τὴν βάσιν!

Κατὰ τὸ 1775 τὸ ἡφαιστείον τοῦτο ἐξέμεσσε τοσαύτην λάθαν, ὥστε ἐσχημάτισε ποταμὸν 12 μιλίων μακρὸν, ἐνὸς καὶ ἡμίσεως πλατύν καὶ 200 ποδῶν βαθύν, εἰτε παχύν! Κατ' ἀλληνὴν δὲ προγενεστέραν ἔκρηξιν, ἡ ἐξερευχθεῖσα λάθα ἐκάλυψεν ὁγδοήκοντα τετραγωνικῶν μιλίων διάστημα!

Τὸ 1538 ἀνύψῳ οὖσα τὰ περίχωρα τῆς Νεαπόλεως ἐν μιᾳ νυκτὶ μέγας τις λόφος ὀνομασθεὶς Νέος δρός.

Τὸ 1559 περιοχή τις ἐν Μεξικῷ τῆς Ἀμερικῆς, ἣτις πρότερον ἐκαλύπτετο ὑπὸ ὀραῖων ἀγροκηπίων, διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ ὑπογείου τούτου πυρὸς μετεβλήθη εἰς λοφώδη χώραν, φέρουσαν ἃς λόφους, τῶν δοποίων ὁ χαμηλότατος ὅτο 300 ποδῶν, ὁ δὲ ὑψηλότατος 1600 ὑπεράνω τῆς πρώτης ἐπιφανείας τῆς περιοχῆς.

Εἰς μίαν δὲ τῶν ἔκρηξεων τοῦ ἡφαιστείου δρους Μάουγα Λόα εἰς τὰς Σανδουΐκας νήσους λόφος δοσον ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν μέγας, ἐξεριζώθη σύσσωμος ἐσφενδενίσθη ὑπεράνω παρακειμένου τινὸς δάσους καὶ ἐρότιθη εἰς ἀπόστασιν 11[2] περίπου μιλίου! (Ἀκολούθετ.)

Η ΑΡΧΑΙΑ ΑΙΓΥΠΤΟΣ.

[Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ. 'Υπὸ τῆς κ. Μερίας Χ. Κ.]

Ἡ Αἴγυπτος, ἀν καὶ μικρὰ κατὰ τὸ μέγεθος, εἶναι ἐν τῶν ἀρχαιοτάτων βασιλείων τοῦ κόσμου. "Οταν ἀναγινώσκωμεν εἰς τὸ Βιβλίον τῆς Γενέσεως περὶ τῶν χρόνων τοῦ Ἀβραὰμ, τοῦ πλούσιου ἐκείνου ποιμένος, καὶ περὶ τῶν

ἀπείρων αὐτοῦ ποιμανίων, καὶ πῶς δ ἄγγελος Κυρίου ἦλθεν εἰς αὐτὸν, φέρων τὴν ὑπόσχεσιν, ὅτι ἥθελε γείνει πατήρ μεγάλου ἔθους, νομίζομεν, ὅτι ἀναγινώσκομεν περὶ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων τοῦ κόσμου. Ἄλλ' ὅμως, ὅτε δ Ἐβραῖοι κατέβησαν εἰς τὴν Αἴγυπτον διὰ νὰ εῦρῃ νομὴν διὰ τὰ ποιμανία του, εὗρε λαὸν, ὅστις ἔτη ἐκεὶ ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας, κυβέρνωμενος ὑπὸ βασιλέων, οἵτινες ἔκτισαν τὰ ὑπερεγένθη παλάτια, τὰς πελαρίους πυραμίδας καὶ τοὺς στερεούς ναοὺς τῶν θεῶν, τοὺς δοποίους ἐλάτρευον.

Εύτυχῶς μένουσι μέχρι τῆς σήμερον πολλαὶ ἔξιστορήσεις τῶν ἀρχαίων ἐκείνων χρόνων. Ἀλλὰ πῶς; — δύναται τις, νὰ εἴπῃ — πῶς εἴναι δυνατὸν νὰ διασωθῶσι τὰ ὑπομνήματα ταῦτα ἐπὶ 4000 ἑτῶν, καὶ πῶς ἐγράφησαν πρὸ τῆς ἐφευρέσεως τοῦ κονδυλίου καὶ τῆς μεμβράνης; Ἡ μεμβράνη, τὴν δοποίαν είχον, ὅτο ἡ σκληρὰ πέτρα, καὶ τὸ κονδύλιον ἡ σμύλη τοῦ γλύπτου· διὰ τούτων διεσώθησαν τὰ ὑπομνήματα ταῦτα, ἐνῷ ἂλλα ἀργότερον γραφέντα ἐχάθησαν ἐντελῶς. Δὲν ἐγράφοντο δὲ μὲ γράμματα, εἴτε χαρακτῆρας, ἀλλὰ πάσα ίδέα ἐξεφράζετο διὰ μιᾶς εἰκονογραφίας, ὥστε εὐκόλως δύνανται τὴν σήμερον νὰ ἐξηγηθῶσιν. Αἱ εἰκόνες αὗται καλούνται ιερογλυφικά· ἐξ αὐτῶν δὲ μαγθάνομεν πολλὰ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἀρχαίας Αἴγυπτου, τῆς τε οἰκογενιακῆς, πολιτικῆς καὶ θρησκευτικῆς. Οἱ πλούσιοι ἔζων ἐν μεγάλῃ πολυτελείᾳ. Αἱ οἰκίαι των ἡσαν κτισμέναι ἐξ ὠραίου μαρμάρου καὶ περικυκλωμέναι μὲ κήπους καὶ ἀμπελῶνας, καὶ μικρὰ λίμνας, ὅπου ἡσαν δύφαρια. Ἐμβαίνων εἰς τὴν οἰκίαν δ ἔνος προϋπαντάτο ὑπὸ ἀνδραπόδων (σκλάβων), ἀτινα ἐξέβαλον τὰ σανδάλια του, καὶ ἔλουν τοὺς πόδας του μὲ ὅδωρ χυνόμενον ἐκ χρυσοῦ ἀγγείου. Εἰς τὴν τράπεζαν δ κύριος τῆς οἰκίας τῷ προσέφερεν ἀνθοδέσμην καὶ ἐκρέμα στέφανον ἀνθέων εἰς τὸν λαιμόν του. Τὰ σκεύη ἡσαν ὅλα ἐκ χρυσοῦ, τὰ φαγητὰ πολυποίκιλα, καθ' ὅλον δὲ τὸ διάστημα τοῦ γεύματος ἐπαιάνιζε μουσική. Εἰς τὸ τέλος τοῦ γεύματος, μικρόν τι ἄγαλμα τοῦ θεοῦ Ὁστρίδος ἐφέρετο εἰς τὸ δωμάτιον, καὶ ἐνεχειρίζετο ἀπὸ τὸν ἔνα εἰς τὸν ἄλλον διὰ τοὺς ὑπενθυμίζη, ὅτι δοσον καὶ ἀνδισκέδαζον ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἐπρεπε μίλιν ἡμέραν νὰ ἀποθάνωσιν. Ἡ ίδέα τοῦ θανάτου δὲν ὅτο δυσάρεστος εἰς αὐτοὺς — καὶ ὅχι σπανίως ἔθετον εἰς τὴν τράπεζαν μεταξὺ τῶν προσκεκλημένων τὸ βαλσαμωμένον πτῶμα συγγενοῦς τινος ἡ φίλου. Εἰς δλα τὰ ἰστορήματα οἰκογενειακῆς ζωῆς, τὰ δοποῖα ἔχομεν, εὑρίσκο-